

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Neste Markkinointi Oy
PL 95
00095 Neste

Y-tunnus 1626490-8

Puhdistettavan alueen sijainti

Osoite:
Joulupukintie 1, Rovaniemi

Kiinteistöt:
698-409-22-54,
698-409-22-172

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Lapin ELY-keskukselle 19.05.2025.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

Ilmoituksen kohteena olevalle kiinteistölle ei ole annettu aiemmin ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaista päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

1950-luvulle saakka kohde on ollut rakentamatonta. Huoltamotoiminta on aloitettu kohteessa vuonna 1966. Truck-pisteen toiminnanharjoittaja on ollut 1990-luvulta lähtien Neste Markkinointi Oy.

Kiinteistöllä toimii Truck-aseman lisäksi myös liikenneasema, jossa on kahvila-ravintola ja polttoaineenjakuasema, lisäksi aluetta käytetään karavaanarialueena. Liikenneaseman polttoaineen jakelu tapahtuu rakennuksen yhteydessä sijaitsevasta mittarikatoksesta, jossa on kaksi mittarikoroketta. Liikenneaseman jakelusäiliöt ovat maanalaisia ja sijaitsevat kiinteistön etelälaidalla.

Alueen ja lähiympäristön kaavoitus, nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kiinteistöjen 698-409-22-54 ja 698-409-22-172 asemakaavamerkintä on LH (huoltoaseman korttelialue). Huoltoasemakorttelia ympäröi idässä Joulupukintie, etelässä Sodankyläntie. Lännessä ja pohjoisessa olevat alueet on osoitettu kaavamerkinnällä MU-1/2/3 maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaustarvetta. Alueet on varattu matkailua palvelevien ohjelmapalveluiden alueeksi.

Truck-aseman toiminnan on suunniteltu päättyvän 30.6.2025. Truck-aseman purkamisen jälkeen alue jää ainakin toistaiseksi piha-alueeksi. Tulevasta myöhemmästä käytöstä ei ole tietoa.

Liikenneasema rakennuksineen ja jakelualueineen jää omistajan käyttöön ja karavaanarialueen toiminta jatkuu.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Maaperätutkimuksien mukaan alueen pintamaa on asfaltin alla täyttömaata (mursketta) 1 metrin syvyyteen saakka, minkä alla täyttömaana on hiekkaa 4-5 metrin syvyyteen saakka ja pohjamaa on hiekkamoreenia. Pisteessä AF6 kairaus päättyi metrin syvyydelle tiiviin murskekerroksen takia. Kairausten yhteydessä ei havaittu polttoaineen hajua.

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue (182757 Iso-Olkavaara, luokka 1E) sijaitsee noin neljä kilometriä kohteesta itään. Tutkimuksissa (v. 1999) pohjavesipinta on sijainnut noin kahden metrin syvyydellä maanpinnasta. Alueen pohjavettä ei hyödynnetä talousvesikäytössä.

Kohteen maanpinta viettää itään/kaakkoon. Kiinteistön läheisyydessä on kosteikkoja ja oja, joihin alueen hulevedet johdetaan. Lähin nimetty vesistö on Kemijoki kolme kilometriä kohteesta etelään.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä- ja pohjavesitutkimukset

Kiinteistöllä sijaitsevien jakeluasemien maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuutta on tutkittu vuosina 1999, 2017 ja 2023. AFRY Finland Oy on laatinut vuoden 2023 ympäristöteknisistä tutkimuksista raportin 101023514-001, 15.12.2023. Tehdyissä tutkimuksissa Truck-aseman maaperässä ei ole todettu VNa 214/2007 mukaiset kynnsarvot ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia.

Vuosien 1999 ja 2017 tutkimuksissa pohjavedessä on todettu keskittelyitä ja raskaita hiilivetyjä. Pohjavedessä todetut pitoisuudet ovat olleet pieniä verrattuna esimerkiksi 1-luokan öljynerottimen puhdistusvaatimukseen (korkeintaan 5 mg/l lähtevässä vedessä).

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Kunnostuksen tavoitetasoksi esitetään Vna 214/2007 mukaisia ylempiä ohjearvoja.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Truck-aseman toiminta päättyy ja aseman purkamisen yhteydessä kohteesta tehdään tarvittava maaperän puhdistaminen massanvaihdoilla.

Työn toteuttamisen aikataulu

Puhdistustyöt toteutetaan vuoden 2025 aikana

Jätteitä sisältävän maa-ainekset käsittely

Täyttöihin kelpaamattomat kaivumaat kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan, jossa ne sijoitetaan pitoisuuksien ja vastaanottoaikan ohjeiden mukaisesti. Vastaanottajalla on vastuu pilaantuneiden maiden käsittelystä ja loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti. Muut työmaalla syntyvät purkujätteet kerätään, lajitellaan ja toimitetaan luvanvaraisiin jätteen vastaanotto- tai kierrätyspisteisiin. Jakelurakenteiden betonin hiilivetypitoisuus tarkistetaan ennen sen

toimittamista jatkosijoitukseen. Muille täydentäville tutkimuksille ei ole tarvetta ennen purkutöiden yhteydessä.

Maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Pitoisuuksiltaan kunnostustavoitteen alittavia massoja hyödynnetään kaivantojen täytössä ainoastaan silloin, kun ne ovat rakentamiskelpoisia. Pintamaahan (< 0,5 m:n syvyydelle) ei sijoiteta kynnysarvopitoisuuksia ylittävää maata. Täytöt tehdään kynnysarvon alittavilla maa-aineksilla. Uudelleen hyödynnettävät maa-ainekset, jotka ovat kunnostuksen tavoitetason alittavia pilaantumattomia sekä rakentamiskelpoisia, läjitetään kiinteistölle valvojan osoittamaan paikkaan ja niiden pitoisuuksia seurataan kenttätesteillä (esim. PetroFlag).

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kunnostustöitä ohjaamaan nimetään ympäristötekniinen valvoja, joka hyödyntää kaivutyön aikana pilaantuneen alueen rajaamiseksi pikatestilaitteita, esim. PetroFlag sekä laboratoriomäärittäjiä. Valvoja kalibroi pikatestilaitteet valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Laboratoriossa näytteistä määritetään haihtuvat hiilivedyt TVOC (C5-C10), BTEX-yhdisteet sekä keskitisleet (>C10 – C21) ja raskaat öljyhiilivedyt (>C21-C40). Mikäli hiilivetypitoisuuksia esiintyy niin, että tarvitaan erillistä riskinarviota, tehdään myös tarkempia vaikutusperusteisia ns. fraktioanalyysijä (YM 6/2014 liite 10, taulukko 4) sekä määritetään TOCpitoisuuksia sekä maaperän rakeisuutta.

Kaivannoista otetaan laboratorionäytteitä niin, että kenttätestien lukemien pitoisuustaso voidaan varmistaa ja sitä kautta osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuiksi. Pilaantumattomat maat erotellaan pilaantuneista maa-aineksista mahdollisimman tarkasti. Pitoisuuksiltaan kunnostustavoitteen alittavia massoja hyödynnetään kaivantojen täytössä ainoastaan silloin, kun ne ovat rakentamiskelpoisia.

Käytettävät kenttätestilaitteet kalibroidaan asianmukaisesti sekä dokumentoidaan myös käytettävät vastekertoimet, sääolosuhteet yms.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Alueen maaperä kunnostetaan jakeluaseman purkutyön vaatimassa laajuudessa siten, että kohteeseen ei jää kunnostuksen tavoitetasojen ylittävää pilaantunutta maa-ainesta ellei erillinen, tarvittaessa laadittava riskinarvio, osoita tavoitetasoista poikkeavia tasoja haitattomiksi. Lisäksi toimitaan siten, ettei kunnostustyön aikana eikä sen jälkeen aiheudu terveyshaittaa kyseessä olevan alueen toiminnoille. Mikäli kunnostustavoitteita ei jostain syystä saavuteta tai haitta-aineita esiintyy purkutöiden vaatimia alueita laajemmalla, tarkastetaan saavutettua

tilannetta riskinarviolla käyttäen todellisia siinä tilanteessa analysoitavia haitta-ainemääriä ja -yhdisteitä tarkastelun perusteena. Riskinarvion päätelmien pohjalta joko jatketaan kunnostusta tai todetaan saavutetun tason olevan haitaton. Mikäli kunnostusta on jatkettava, voidaan jatkoon esittää myös massanvaihdoista poikkeavaa kunnostusmenetelmää ELY-keskukselle hyväksyttäväksi.

Työ massanvaihdolla toteutettuna ei oleellisesti poikkea normaalista maarakennustyöstä, eikä aiheuta siitä poikkeavia ympäristöhaittoja.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Työmaan aloituskokouksen ajankohdan tiedottaa asianosaisille työmaalle nimetty valvoja. Valvoja tiedottaa kunnostustyöstä tarvittavassa määrin naapurustolle sekä ilmoittaa valvovalle viranomaiselle poistettavien maa-ainesten vastaanottopaikat ennen niiden kuljettamista työmaalta.

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa suoritettut toimenpiteet ja tapahtumat työmaapäiväkirjaan.

Alueelta poistettavien maakuormien kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti sähköistä siirtoasiakirjaa. Paperisia siirtoasiakirjoja voidaan käyttää, mikäli sähköisen siirtoasiakirjan käyttöön ei ole edellytyksiä. Asiakirjat tulee toimittaa ympäristöministeriön hallinnoimaan SIIRTO-rekisteriin. Kuorma-/siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kolme vuotta työn hyväksymisestä valvojan arkistossa. Vastaanottopaikat ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen materiaalien kuljetusta.

Suunnitelluista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa, ja ne raportoidaan.

Toteutetusta kunnostuksesta valvoja laatii loppuraportin, jossa esitellään alueella tehdyt toimenpiteet saavutettuine tuloksineen. Raporttiin liitetään kunnostukseen liittyvät kokousmuistiot, työmaapäiväkirja, jätteen poistot jätekoodeineen, pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjat ja muut vastaavat työn suoritusta kuvaavat asiakirjat. Mikäli haitta-ainepitoisia maita vastoin ennako-oletusta ei havaita, laatii valvoja toimenpideraportin, jossa kuvailee tekemänsä tarkistukset ja näytteenotot loppulausuntoineen.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

VIRANOMAISEN RATKAISU

ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä ilmoitetun alueen maaperän puhdistamisen. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä:

Puhdistustavoitteet

1. Kiinteistöiltä RN:o 698-409-22-54 ja 698-409-22-172 on puhdistettava jakeluaseman purkutöiden vaatimassa laajuudessa pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **ylemmät ohjearvot** haitta-aineiden osalta seuraavin tarkennuksin:

Truck-aseman alue

- bensiinijakeet (C_5 - C_{10}) 500 mg/kg,
- keskitisleet ($>C_{10}$ - C_{21}) 1000 mg/kg,
- raskaat öljyjakeet ($>C_{21}$ - C_{40}) 2000 mg/kg,
- MTBE/TAME 50 mg/kg,
- bentseeni 1 mg/kg,
- ksyleenit 50 mg/kg,
- tolueeni 25 mg/kg ja
- etyylibentseeni 50 mg/kg.

Pilaantuneen maaperän puhdistustöiden yhteydessä haitta-aineiden poistaminen ja hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan kestävästi ja siten, että optimoidaan toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ympäristöön ja ihmisen terveyteen. Kaivettujen poistettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla luotettavasti ja kaivuualuetta edustavasti selvitetty. Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja puhdistustarve arvioida.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

Puhdistustöiden yhteydessä mahdollisesti todetut käytöstä poistetut maanpäälliset ja maanalaiset laitteet sekä rakennelmat tulee poistaa. Myös maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

2. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 4 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita.
3. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Maamassat on tarvittaessa peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö alueella

4. Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täydyssä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Mikäli haitta-aineita sisältäviä maa-aineita aiotaan hyödyntää jossain muualla, mutta kuitenkin päätöksen alaisen kiinteistön alueella, on hyödyntämispaikat esitettävä hyvissä ajoin erikseen hyväksyttäväksi ELY-keskukselle. Lisäksi on huomioitava, että haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen on toteuttava niin, että pintamaahan (< 0,5 m) ja pohjaveden pinnan alapuolella tulee käyttää maa-aineita, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvontason.

Maa-ainesten kuljettaminen ja kuormaus

5. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maiden haitta-ainepitoisuudet tulee olla edustavasti ja riittävän laadukkaasti selvitetty ennen niiden pois kuljettamista. Lisäksi kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen, ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista.

Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteeksi luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.

Pilaantuneen veden käsittely

6. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä ja veden poistaminen on maaperän puhdistustöiden etenemisen kannalta välttämätöntä, on vesi poistettava kaivannosta esimerkiksi imuautolla. Vaihtoehtoisesti vesi voidaan puhdistaa paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla tai menetelmällä. Vesienkäsittelyn tarve tulee varmistaa vesinäytteellä ennen käsittelyn aloitusta. Mikäli vettä päädytään poistamaan tai puhdistamaan, on tästä sovittava erikseen ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

7. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Näytteenoton ja näytteiden tulee edustaa laadultaan, pinta-alaltaan ja massamäärältään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa maaperän tilaa. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Vastuuhenkilöt ja töiden aloittaminen

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan muun muassa urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Poikkeukselliset tilanteet

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Kirjanpito, puhdistuksen laadunvalvonta, tarkkailu ja raportointi

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä ELY-keskukselle tai Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Näytteenoton laadukkuus ja edustavuus on varmistettava laboratorioanalysein. Kenttätestien ja laboratoriotulosten keskinäinen eroavaisuus on otettava huomioon pilaantuneen maa-aineksen kaivun ohjauksessa. Näytteenottotarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä tarvittaessa selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.

13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:
- yhteenvetotaulukko, jossa on esitetty kiinteistöillä tehtyjen puhdistustoimien aikana otettujen seuranta- ja jäännösnäytteiden havainnot, maalaji, kenttä- ja laboratoriotulokset, näytteen edustaman alueen pinta-ala ja/tai massamäärä
 - laboratorion analyysitulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
 - selvitys kaikkien kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
 - tarvittaessa määräyksessä 7 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
 - työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot

Päätöksen ja määräysten perustelut

Yleiset perustelut

ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan haitta-aineita sisältävien maa-ainesten hyödyntäminen säästää neitseellisiä luonnonvaroja, edistää kiertotaloutta ja vähentää ympäristöön kohdistuvia päästöjä muun muassa maa-aineskuljetusten osalta.

Määräyskohtaiset perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty kiinteistön alueelle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille. ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen nykyisen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen kiinteistöllä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden

suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, varastoinnista, maa-ainesten hyötykäytöstä, kuljetuksesta, kuormauksesta ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään muun muassa oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 2-5).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 6).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Näytteenotto ja näytteiden on edustettava mahdollisimman laadukkaasti, hyvin ja tarkoituksenmukaisesti puhdistettavaa aluetta. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjeiden mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan

tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alueen lisäksi pilaantuneiden maiden välivarastointialueen alapuolinen maaperä on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on **1280 €**.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 16 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 198 €, 6-13 tuntia 510 €, 14-27 tuntia 1 524 € ja 28-41 tuntia 2310 €.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja
Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä ELY-keskuksen ja Rovaniemen kaupunginverkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä.

Liitteet

- Liite 1. Valitusosoitus
- Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta
- Liite 3. Tutkimuspistekartta

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä tarkemmin säädetään. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 11.7.2025.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 310 euron oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

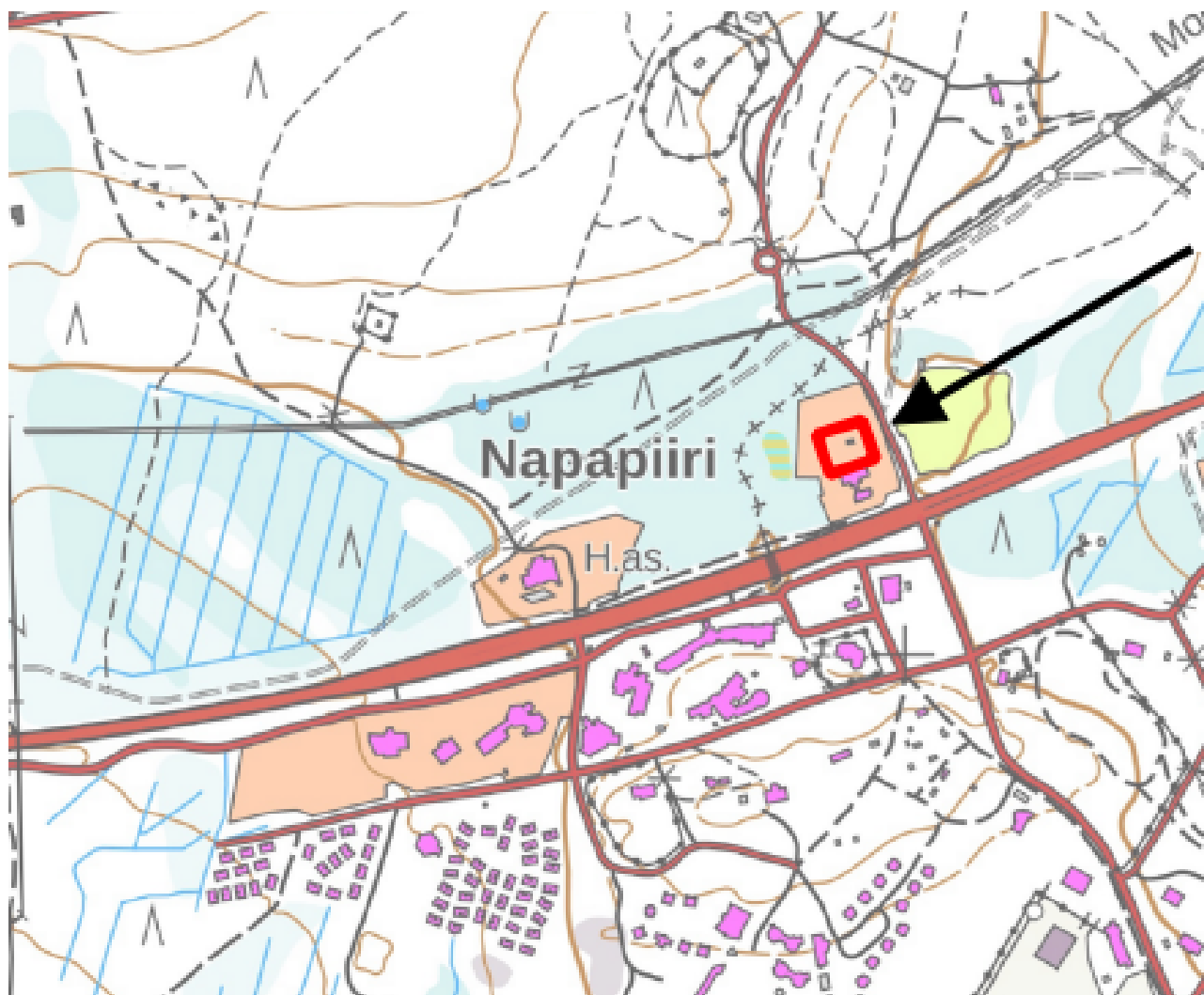
Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

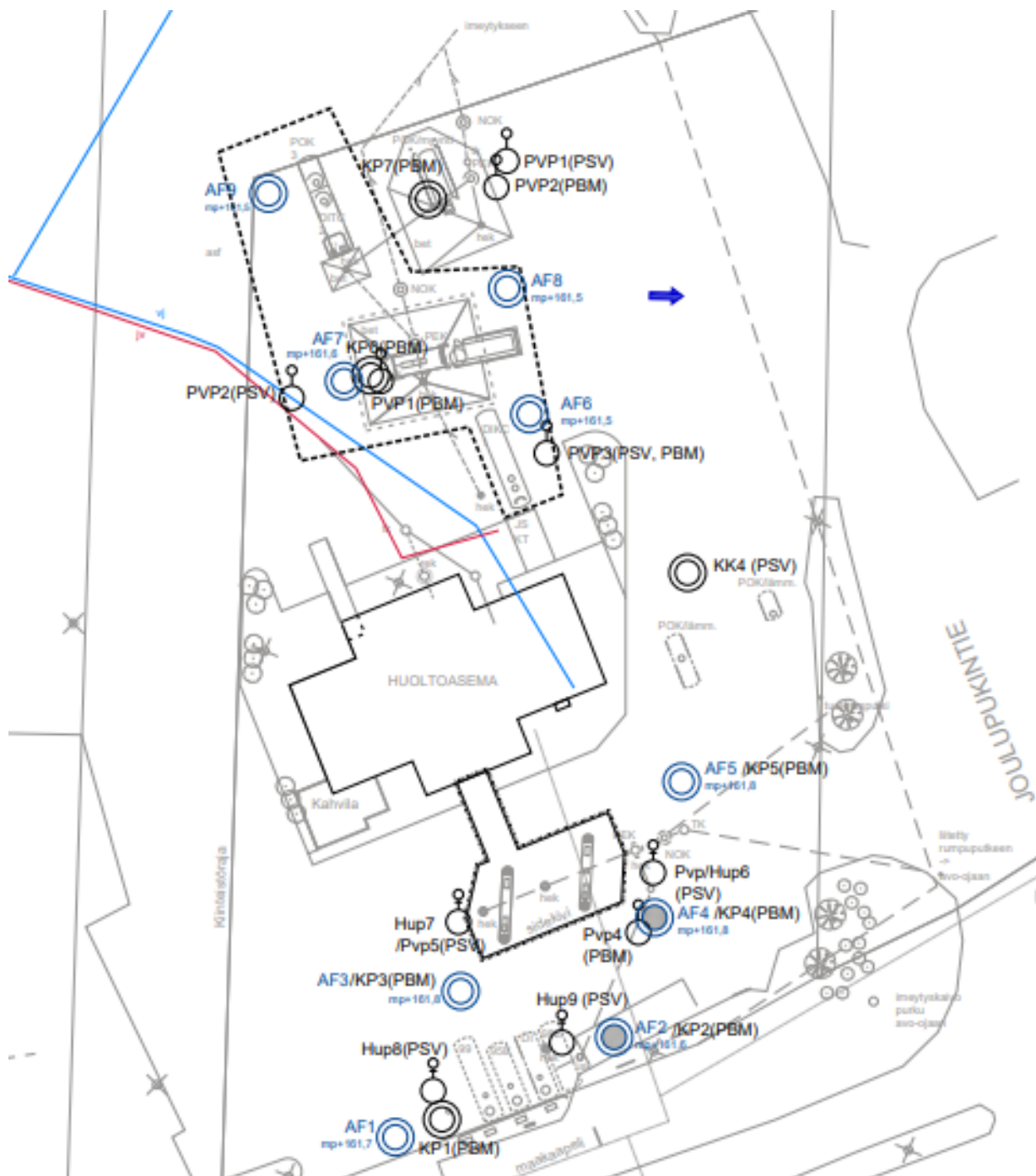
LIITE 2.

PUHDISTETTAVAN ALUEEN SIJAINTIKARTTA

LIITE 3.

TUTKIMUSPISTEKARTTA

Tämä asiakirja LAPELY/2308/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2308/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Kati 04.06.2025 08:01

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 04.06.2025 08:03